



PREMIA TALLINNA KÜLMHOONE AS

2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne

Ärinimi:	PREMIA TALLINNA KÜLMHOONE AS
Reg. kood	10030700
Aadress:	Betooni 4, Tallinn, 11415
Telefon:	+372 603 3800
Faks:	+372 603 3801
E-post:	premia@premia.ee
Kodulehekülg:	www.premia.ee
Põhitegevusalad:	Jäätise tootmine Toiduainete hulgimüük
Aruandlusperiood:	1. jaanuar 2017 – 31 detsember 2017
Audiitor:	AS PricewaterhouseCoopers

Sisukord

JUHATUSE ESIMEHE PÕÖRDUMINE.....	4
TEGEVUSARUANNE.....	5
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	8
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne.....	8
Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne.....	9
Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	10
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne.....	11
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	12
Lisa 1 Üldine informatsioon ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Finantsriskid.....	22
Lisa 3 Juhatuse hinnangud.....	26
Lisa 4 Raha ja raha ekvivalendid.....	27
Lisa 5 Nõuded ja ettemaksed.....	27
Lisa 6 Varud.....	28
Lisa 7 Finantsinvesteeringud.....	28
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud.....	28
Lisa 9 Materiaalne põhivara.....	29
Lisa 10 Immateriaalne põhivara.....	30
Lisa 11 Kapitalirent.....	31
Lisa 12 Kasutusrent.....	31
Lisa 13 Laenukohustised.....	32
Lisa 14 Kohustused ja ettemaksed	33
Lisa 15 Edasilükkunud tulumaks.....	33
Lisa 16 Omakapital.....	34
Lisa 17 Müügitulu	34
Lisa 18 Müüdud kaupade kulu.....	34
Lisa 19 Müügi- ja turustuskulud	34
Lisa 20 Üldhalduskulud.....	35
Lisa 21 Tööjõukulud.....	35
Lisa 22 Amortisatsioonikulud	35
Lisa 23 Finantskulud.....	35
Lisa 24 Muud tulud.....	35
Lisa 25 Ettevõtte tulumaksutulu.....	36
Lisa 26 Tehingud seotud osapooltega	36
Lisa 27 Tingimuslikud kohustised.....	37
Lisa 28 Grupi emattevõtte konsolideerimata finantsaruanded.....	37
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE.....	42
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK.....	45

JUHATUSE ESIMEHE PÕÖRDUMINE

Premia Tallinna Külkhoone AS on konsolideeritava Premia Grupi emaettevõte, mis juhib Baltikumi jäätise ja külma kaubatoote äri. Gruppi kuuluvad veel Leedus registreeritud tütarettevõte AB Premia KPC ja Läti tütarettevõte Premia FFL.

2016. ja 2017. aastal ei toimunud Premia Grupi struktuuris muutusi.

Äritegevus 2017. aastal

Grupi ärisegmendid Baltimaades on jäätis, külma kauba tooted ja Leedu turul piimatooted. Grupp on jätkuvalt Balti riikides jäätiseturu liider. Premia Grupp annab Eestis, Lätis ja Leedus kokku tööd ligikaudu 400-le inimesele. Premia Grupi ainuke tootmisüksus asub Tallinnas.

2017. aasta oli Premia Grupi äri jaoks väljakutsuv kuid edukas. Võrdlemisi jahe suvi mõjutas negatiivselt jäätisekäibe loodetud tulemust. Muutused külma kauba sortimendis – osad madalama marginaaliga lihatooted eemaldati sortimendist – avaldasid samuti mõju müügitulemustele. Vaatamata nimetatud faktoritele suutis Premia Grupp siiski märkimisväärselt kasumit kasvatada.

Grupp teenis 2017. aastal 3 563 tuhat eurot puhaskasumit, EBITDA oli 6,030 miljonit eurot. Grupi 2017. aasta müügikäive kasvas võrdluses 2016. aastaga 0,66%, ulatudes 48,571 miljoni euroni.

Jäätise müük hõlmas 2017. aastal kogu käibest 47% ja külmutatud toodete müük 51%. Igas riigis toodi turule uusi tooteid nii jäätise kui ka külma kauba segmendis.

Väljavaade aastale 2018

2018. aastal jätkame oma tugevate jäätisebrändide kujundamist ning investeerime nende populaarsuse kasvu. Märksõnaks on Food Unioni kontsernisisene sünergia, mis toetab innovaatsust ja efektiivsust, eesmärgiga suurendada kasumlikkust. Meie suund on hoida jäätisemüügis turuliidri positsiooni ning suurendada külma kauba kasumlikkust, hoides selle segmendi olemasolevat turuosa. Läti turul otsime võimalusi külma kauba äritegevuse vähendamiseks sügavkülmutatud toodete osas.

Üllatusena jäätisesõpradele on plaanis turule tuua mitmed huvitavaid ja nõudlusele vastavaid uudistooteid nii jäätise kui ka külma kauba segmendis. Aruande avalikustamise ajaks on mitmed uued jäätised juba turule jõudnud. Seatud plaanide toetamiseks on kavas läbi viia ka erinevaid müügikampaaniaid.

Oleme jätkuvalt tähelepanelikud ka keskkonna suhtes, otsides pakendite osas uusi ning keskkonda säästvamaid lahendusi.

/digitaalselt allkirjastatud /

Aivar Aus

Juhatuse esimees

TEGEVUSARUANNE

Ettevõtte tutvustus

Premia Tallinna Külkhoone AS (edaspidi Premia TKH) on toidutööstuse ja hulgimüügi ettevõtte, mis tegutseb peamiselt Balti riikides. Premia TKH ainuaktsionär on Food Union Holding (CY) Public Company Limited (registreeritud Küprosel).

Premia TKH konsolideerimisgruppi (edaspidi Grupp) kuuluvad lisaks Premia TKH-le ka Leedu tütaretevõtte AB Premia KPC ja Lätis registreeritud ettevõtte AS Premia FFL. Mõlemad ettevõtted on Grupi täielikus omanduses.

Jäätiseturul tuntakse Premia nime eelkõige kõrgelt hinnatud kaubamärkide kaudu. Lisaks pakub Grupp hulgimüügis turule ka erinevaid külmutatud kaupu.

Grupp kuulub piimatööstuse kontserni nimega Food Union (edaspidi FU Kontsern), mille tootmis- ja müügiorganisatsioon kuuluvad mitmed Baltikumi, Põhjamaade, Venemaa, SRÜ riikide, Kaug-Ida ja Kesk-Euroopa ettevõtted.

FU kontsern jätkab jõulist kasvu liites endaga 2015. aasta oktoobris Taani juhtiva jäätisetootja Premier Is - Mejerigaarden A/S-i ja juba 2016. aasta aprillis lisandusid Norra külmutatud magustoitade ning riigis suuruselt kolmas jäätisetootja Isbjörn IS ja Rumeenia suuruselt teine jäätise- ning kondiitri- ja pagaritoodete tootja Alpin57Lux.

Premia TKH jäätiste ajalugu ulatub aastasse 1956, mil Tallinnas, Peterburi teel asuvas tehases alustati jäätise tootmisega. Ettevõtte tuntumad kaubamärgid Eesti turul täna on Eriti Rammus, Väike Tom, Regatt, Vana Toomas ja Vau. Läti turul on tuntuim Klasika kaubamärk ja Leedu turul on tuntumad kaubamärgid Klasika, Jocker ning Bravo.

Grupi kaubamärki kandev jäätid ei sisalda säilitusaineid, transrasvhappeid ega kunstlikke lõhna- ja maitseaineid. Grupp on jäätise tootmisega jätkuvalt turuliider kogu Baltikumis. Enam kui pool Tallinnas toodetavatest jäätistest läheb ekspordiks Läti, Leetu, Soome ja Venemaale. 2016. aastal laienes eksporditurg ka Valgevenesse.

Grupil puudub dividendipoliitika.

Äritegevuse ülevaade

Kuigi 2017. aasta jahedad suveilmad ei soosinud jäätise müüki, ulatus Grupi jäätisemüügi käive 23,0 miljoni euroni (2016: 21,5), mis on 7% parem tulemus kui 2016. aastal. 2017. aastal vähenes Grupi müügitulu kaupade ning teenuste müügist 2016. aastaga võrreldes 0,66%, kokku summas 48,6 miljonit eurot (2016: 48,3 miljonit eurot).

Grupi 2017. aasta EBITDA oli 6,03 miljonit eurot (2017: 5,75 miljonit eurot).

Ettevõtte tooteportfellis olevad jäätis ja külmkaup sobivad hästi kokku, sest külmkauba sesoonsus on jäätisele vastupidine. See tähendab, et külmutatud juurviljade, lihatoodete jms müügi tippaeg on talvel ja kevadel, mil jäätise müügiimahud on väiksemad. Seevastu turustamiseks vajaminev kulubaas (müügi- ja logistikakulud) samal ajal oluliselt ei vähene. Seetõttu aitab külmkaup olulisel määral tasandada jäätisesegmendi madalhooaja kulusid.

Brutokasumi osakaal müügitulust on 2017. aastal (36,1%) kasvanud, kui võrrelda eelmise finantsaastaga (35,4%). Puhaskasumi osakaal müügitulust on samuti kasvanud (2017: 7,3%; 2016: 6,5%). Tegevuskulude osakaal on veidi kasvanud – 26,8%-lt 27,1%-ni. Muutus on seotud administratiivkulude, müügi- ja turustuskulude kasvuga.

Varade tootlus on kasvanud (2017: 11,1%; 2016: 9,2%), omakapitali tootlus on vähenenud (2017: 60,9%; 2016: 127%) seoses keskmise omakapitali kasvuga.

Järgnevas koondtabelis on välja toodud Grupi peamised suhtarvud 2017. ja 2016. aastal:

	2017	2016
Müügitulu	48,6	48,3
Brutokasum	17,5	17,1
Puhaskasum	3,6	3,2
Varad	30,0	34,4
Omakapital	7,6	4,1
EBITDA	6,0	5,8
Käibekapital	3,0	-2,1
Brutorentaablus %	36,1	35,4
EBITDA marginaal %	12,4	11,9
Puhasrentaablus %	7,3	6,5
Tegevuskulude suhtarv %	27,2	26,8
Omakapitali suhtarv %	25,4	37,6
Maksevõime kordaja (IBD to EBITDA ratio) %	2,5	2,7
Varade tootlus (ROA) %	11,1	9,2
Omakapitali tootlus (ROE) %	60,9	127

- EBITDA = kasum enne intressikulus/tulusid, maksukulusid ja põhivara kulumi ja -väärtuse languse kulusid
- Käibekapital = Käibevara - Lühiajalised kohustused
- Brutorentaablus = Brutokasum / Müügitulu x 100
- EBITDA marginaal = EBITDA / Müügitulu x 100
- Puhasrentaablus = Puhaskasum / Müügitulu x 100
- Tegevuskulude suhtarv = Tegevuskulud / Müügitulu x 100
- Omakapitali suhtarv = (Omakapital + ainuaktsionärile laenukohustus) / Vara x 100
- Maksevõime kordaja (IBD to EBITDA) = (Intressikandvad võlakohustused – ainuaktsionärile laenukohustus – raha) / EBITDA x 100
- Varade tootlus = Puhaskasum / Keskmised Varad x 100
- Omakapitali tootlus = Puhaskasum / Keskmise omakapital x 100

Turud

Tänase päeva seisuga tegutseb Grupp kolmel sihtturul – Eesti, Läti ja Leedu – kolmes erinevas tootekategoorias: jäätis, külma-kaubad, piimatooted. Premia on muuhulgas juhtiv kaubamärk jäätise ja külma-kauba sektoris kõikidel sihtturgudel.

Grupp jätkas 2017. aastal Premia preemium kaubamärgi arendamist ja lisaks laiendati olemasolevate kaubamärkide maitsevalikuid, kaasaarvatud Eriti Rammus, Väike Tom, Vana Toomas. Hiljuti paisati Lätis ja Leedus turule mitu uut maitsevalikut Klasika kaubamärgi all.

Grupi müügi jagunemine tootegruppide lõikes 2017. aastal: 51% (2016: 54%) külma-kaubad, 47% (2016: 45%) jäätis, 2% (2016: 1%) muud tooted.

Geograafiliselt jagunes Grupi käive sihtturgude lõikes järgmiselt:

2017	2016
❖ Eesti: 27,8 miljonit eurot (57% kogu müügist)	Eesti: 24,9 miljonit eurot (52% of kogu müügist)
❖ Läti: 7,4 miljonit eurot (15% kogu müügist)	Läti: 9,7 miljonit eurot (20% of kogu müügist)
❖ Leedu: 12,6 miljonit eurot (26% kogu müügist)	Leedu: 12,9 miljonit eurot (27% kogu müügist)
❖ Muu: 0,8 miljonit eurot (2% kogu müügist)	Muu: 0,68 miljonit eurot (1% kogu müügist)

Investeeringud

Grupi investeeringud materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse, sisaldades ka kapitalirenti, olid 2017. aastal 486 tuhat eurot (2016: 657 tuhat eurot).

Töötajad

Grupi töötajate arv 2017. aasta lõpu seisuga oli 358 (2016: 351). Töötasude kogusumma koos tööjõumaksudega oli 2017. aastal 6,3 miljonit eurot (2016: 6,1).

Grupi keskmine töötajate arv 2017. aastal oli 403, mis on 11 inimese võrra vähem kui 2016. aastal.

Tööjõuvajadus varieerub kuude lõikes ja suvisel perioodil on tööjõuvajadus jäätisetootmise sesoonsusest tulenevalt kõrgem. Sel perioodil kasutab Premia TKH täiendavalt hooajatöölisi.

Premia TKH juhtkonna ja tütarettevõtete juhtkondade motivatsioonipaketid sisaldavad lisaks igakuisele töötasule ka iga-aastast boonusprogrammi, mis on seotud vastava riigi ettevõtte nõukogu poolt sätestatud ülesannete täitmisega.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa
Raha ja raha ekvivalendid	2 481	518 (Lisa 4)	
Nõuded ja ettemaksed	5 173	4 059 (Lisa 5)	
Varud	3 792	4 256 (Lisa 6)	
Käibevara kokku	11 446	8 833	
Immateriaalne põhivara	11 388	11 503 (Lisa 10)	
Materiaalne põhivara	5 037	5 625 (Lisa 9)	
Kinnisvarainvesteeringud	2 084	2 084 (Lisa 8)	
Finantsinvesteeringud	7	7 (Lisa 3)	
Nõuded	34	6 292 (Lisa 5)	
Edasilükkunud tulumaksuvarad	24	35 (Lisa 15)	
Põhivara kokku	18 574	25 546	
VARAD KOKKU	30 020	34 379	
Laenukohustused	3 376	5 710 (Lisa 13)	
Võlad ja ettemaksed	5 042	5 261 (Lisa 14)	
Lühiajalised kohustused kokku	8 418	10 971	
Laenukohustused	13 973	19 258 (Lisa 13)	
Edasilükkunud tulumaksukohustused	0	84 (Lisa 15)	
Pikaajalised kohustused kokku	13 973	19 342	
Kohustused kokku	22 391	30 313	
Aktiivkapital	2 562	2 562 (Lisa 16)	
Ülekurss	3 132	3 132	
Kohustuslikud reservid	389	389	
Jaotamata kasum / (kahjum)	1 546	-2 017	
Omakapital kokku	7 629	4 066	
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED	30 020	34 379	

Lisad lehekülgedel 12-41 on konsolideeritud raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016	Lisa
Müügitulu	48 571	48 251	(Lisa 17)
Müüdud kaupade kulu	-31 048	-31 151	(Lisa 18)
Brutokasum	17 523	17 100	
Müügi- ja turustuskulud	-11 350	-11 262	(Lisa 19)
Üldhalduskulud	-1 805	-1 690	(Lisa 20)
Muud tulud	537	561	(Lisa 24)
Äri kasum	4 905	4 709	
Finantskulud	-1 408	-1 585	(Lisa 23)
Muud finantstulud / (kulud)	-2	35	
Kasum enne maksustamist	3 495	3 159	
Tulumaksutulu	68	4	(Lisa 25)
Aruandeaasta puhaskasum	3 563	3 163	
Koondkasum kokku	3 563	3 163	

Lisad lehekülgedel 12-41 on konsolideeritud raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016	Lisa
Rahavood äritegevusest			
Puhaskasum	3 495	3 159	
<i>Korrigeerimised:</i>			
Amortisatsioon	1 110	1 037	(Lisa 9,10, 22)
Kasum põhivara müügist	-1	-1	
Intressitulu	-591	-613	(Lisa 24)
Intressikulu	1 391	1 585	(Lisa 23)
Muud mitterahalised muutused	2	- 60	
Muutused nõuetes ja ettemaksetes	-1 116	11	(Lisa 5)
Muutused varudes	464	-54	(Lisa 6)
Muutused kohustustes ja ettemaksetes	-486	178	(Lisa 14)
Makstud ettevõtte tulumaks	-6	-32	
Rahavood äritegevusest kokku	4 262	5 210	
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	79	150	(Lisa 9)
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-194	-219	(Lisa 9, 10, 11)
Antud laenude tagasimaksed	37	3	(Lisa 5)
Saadud intressid	5	0	(Lisa 5)
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-73	-66	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-8 892	-4 950	(Lisa 13)
Saadud laenud	8 015	1 080	(Lisa 13)
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-494	-629	(Lisa 11)
Makstud intressid	-855	-519	(Lisa 13, 11)
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-2 226	-5 018	
RAHAVOOD KOKKU:	1 963	126	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	518	392	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 963	126	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	2 481	518	(Lisa 4)

Lisad lehekülgedel 12-41 on konsolideeritud raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne
(tuhandetes eurodes)

	Aktsiakapital	Ülekurss	Jaotamata kasum / (kahjum)	Reservid	Omakapital kokku
Saldo 31.12.2015	2 562	3 132	-5 180	389	903
Aruandeaasta koondkasum	0	0	3 163	0	3 163
Saldo 31.12.2016	2 562	3 132	-2 017	389	4 066
Aruandeaasta koondkasum	0	0	3 563	0	3 563
Saldo 31.12.2017	2 562	3 132	1 546	389	7 629

Lisad lehekülgedel 12-41 on konsolideeritud raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Täiendav informatsioon omakapitali kohta on toodud Lisas 16.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1 Üldine informatsioon ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Premia Tallinna Külkhoone AS (edaspidi nimetatud „Premia TKH“) ja tema tütaretevõtted (edaspidi koos nimetatud „Grupp“) on jäätise tootmise ja hulgimüügi ning külmutatud toidukaupadega tegelevad ettevõtted. Premia TKH ainus aktsionär on Food Union Holding (CY) Public Company Limited (registreeritud Küprosel). Food Union Holding (CY) Public Company Limited koostab konsolideeritud raamatupidamise aruande, millega saab tutvuda ettevõtte registreeritud aadressil.

2014. aasta oktoobrist alates kuulub Grupp piimatööstuse kontserni, mida tuntakse Food Union (edaspidi FU Kontsern) nime all. 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 seisuga on Food Union Holding (CY) Public Company Limited grupp Briti Neitsisaartel registreeritud Food Union (EE) Limited kontrolli all, mis omab 99,77% aktsiatest. Ülejäänud 0,23% aktsiatest kuuluvad kuuele erinevale Briti Neitsisaartel asuvale ettevõttele (31.12.2016: Küpros). Grupi lõplikud aktsionärid on Briti Neitsisaartel registreeritud Thyrenos Holdings Ltd ja Kaimanisaartel registreeritud Meridian Capital CIS Fund. 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 seisuga oli üks neljast kasusaavast omanikust Andrei Beskhamelnitskii, kes omab 50% Grupist. Ülejäänud kasusaavad omanikud omavad igaüks vähem kui 25% Grupist.

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt kinnitatud 14. juuni 2018. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kiidab majandusaasta aruande heaks Grupi emaettevõtte nõukogu ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek.

Koostamise alused

Premia TKH 2017. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS).

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud kinnisvarainvesteeringud, mis on kajastatud õiglases väärtuses.

Kõik aruandes esitatud summad on ümardatud lähima tuhandeni, kui ei ole öeldud teisiti.

Konsolideeritud aruannete koostamisel on lähtutud all toodud arvestuspõhimõtetest, mida on järjepidevalt kohaldatud kõikidele aruandes märgitud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

Vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele tuleb teatud osades teha juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti peab Grupi raamatupidamispõhimõtete rakendamisel tegema juhtkonnapoolseid otsuseid. Valdkonnad, kus juhtkonna otsuse tähtsus ning keerukus on olulisema mõjuga või kus konsolideeritud aruanded sõltuvad oluliselt eeldustest ja hinnangutest, on kirjeldatud Lisas 3.

Ümberklassifitseerimine

Arvestuspõhimõtete ühtlustamiseks FU Kontserniga, kuhu Premia TKH kuulub, kajastatakse intressitulu alates 2017. aastast muude tuludena. Võrreldavuse parandamiseks on korrigeeritud ka eelneva perioodi finantsandmeid, klassifitseerides 611 tuhat EUR seotud osapooltelt saadud intressitulud finatstuludest (kus need 2016. aastal kajastati) muudesse tuludesse (vt Lisa 24).

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Grupile kohustuslikuks alates 2017. aastast, kuid ei oma olulist mõju Grupile ega konsolideeritud majandusaasta aruandele:

- IAS 12 „Tulumaks“ muudatused - edasilükkunud tulumaksuvara arvele võtmine realiseerimata kahjumite osas (rakendub 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).
- IAS 7 „Rahavoogude aruanne“ muudatused - avalikustamise projekt (rakendub 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muutuse rakendamise tõttu on Grupp avalikustanud saadud ja antud laenude liikumised aruande perioodil (vt Lisad 5, 11, 13).

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mis on välja antud ja muutuvad kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2018 või hilisematel perioodidel või mis ei ole kinnitatud EL poolt:

- IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid.
- Muudatused IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõtte on müügitehingu põhiosutaja (principal) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkumise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetset ajahetket või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisaldavad muudatused kaks täiendavat lihtsustust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusid ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel.

Arvestades Grupi müügitulu struktuuri, ei mõjuta IFRS 15 oluliselt müügitulu kajastamise ajastust, tehingu hindu ega allahindluste, tagasimaksete ja boonuste kajastamist. Grupp on hinnanud, et peamine muutus on tagatud lepingute kajastamisel ja seotud kulude mõõtmisel, mis varasemalt kanti kohe kulusse, kui üldse esines, kuid IFRS 15 kohaselt tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid.

Vastavalt IFRS 15 ülemineku sätetele on Grupp valinud lihtsustatud ülemineku meetodi, mida rakendatakse 31. detsember 2018 lõppeva majandusaasta konsolideeritud finantsaruannete tehingutele alates 1. jaanuarist 2018, mis on esimene aasta, millal Grupp IFRS 15 rakendab.

- IFRS 16 - Rendilepingud (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

Grupp hindab uue standardi mõju konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele. Grupp vaatab üle ka kehtivad kasutusrendi lepingud, et hinnata IFRS 16 rakendamise võimalikku mõju. Vaata Lisa 12 kasutusrentide kohta 31. detsember 2017 seisuga.

- IFRS 9 - Finantsinstrumendid (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

- Völainstrumenti klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelitest finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui völainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Völainstrumentid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglaselt väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglaselt väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumentid tuleb alati kajastada õiglaselt väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglaselt väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi (*expected credit losses* - ECL) mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitkvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.
- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

Grupp on hinnanud, et peamine mõju IFRS 9 rakendamisel tuleneb väärtuse languse kahjumite kajastamisest oodatava krediidikahjumi (ECL) mudeli alusel. Tulenevalt tööstusharu kogemusest ja laekumata nõuete kahjumist tegelike ajalooliste andmete alusel, hindab Grupp, et ECLi rakendamine ei too kaasa olulist mõju Grupi finantstulemustele ja finantsseisundile. Vaata Lisa 5 aruandlusperioodi ebatõenäoliste nõuete ja nende muutuste kohta.

Ülejäänud uusi standardeid, tõlgendusi ja muudatusi ei ole rakendanud ennetähtaegselt või ei ole olulist mõju finantsaruannetele.

Valuutaarvestus

Gruppi kuuluvate ettevõtete finantsaruanded on koostatud selles valuutas, mis on iga üksiku ettevõtte äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta), milleks on kohalik valuuta. Grupi emaettevõtte ja Gruppi kuuluva mõlema tütar-ettevõtte, registreeritud Lätis ja Leedus, arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Välisvaluutas (kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta) toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka või vastava riigi keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud), hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate keskpanka valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Konsolideerimise põhimõtted

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Grupil on kontroll. Grupp kontrollib majandusüksust kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni. Äriühenduste arvestamisel rakendatakse ostumeetodit.

Tütarettevõtja omandamisel üle antud tasu mõõdetakse õiglasest väärtuses, mis arvutatakse omandaja poolt üle antud varade, omandaja kohustiste omandatava endiste omanike ees ja omandaja poolt emiteeritud omakapitali osaluste õiglaste väärtuste summana. Ülekantud tasu hõlmab tingimusliku tasu kokkuleppes tulenevate varade ja kohustuste õiglast väärtust. Äriühenduses omandatud eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused kajastatakse omandamise kuupäeval nende õiglasest väärtuses. Mittekontrolliv osalus omandatavas tütarettevõtjas mõõdetakse iga omandamise järel kas õiglasest väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatava üksuse eristatavast netovarast. Omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse nende tekkimise hetkel kuludena.

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hindab Grupp talle eelnevalt omandatavas kuulunud omakapitali osaluse omandamise kuupäeva bilansilise maksumuse ümber selle omandamise kuupäeva õiglasest väärtusesse; ümberhindamise tulemusena tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Grupi poolt ülekandmisele kuuluvat tingimuslikku tasu mõõdetakse omandamise kuupäeval õiglasest väärtuses. Hilisemaid muutusi tingimusliku tasu õiglasest väärtuses, mis on liigitatavad varaks või kohustuseks, kajastatakse vastavalt IAS 39-le kas kasumiaruandes või muus koondkasumis. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu ei mõõdetata ümber ja selle järgnevat arveldamist arvestatakse omakapitalis.

Firmaväärtusena kajastatakse algselt summat, mille võrra üle antud tasu ja mittekontrollivate osaluste väärtus ületab omandatud eristatavate varade ja ülevõetud kohustuste õiglast väärtust. Kui see tasu on väiksem kui omandatud tütarettevõtja netovara õiglane väärtus, kajastatakse vahe kasumiaruandes. Ema- ja tütarettevõtjate finantsnäitajad on Grupi raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud rida-realt.

Konsolideeritud aruannete koostamisel on grupisisesed tehingud, saldod ja realiseerimata kasumid, mis on tekkinud tehingutest Grupi ettevõtete vahel, elimineeritud. Samuti on elimineeritud realiseerimata kahjumid. Vajadusel on tütarettevõtjate finantsaruannete kajastatud summasid muudetud, et viia need kooskõlla Grupi arvestuspõhimõtetega.

Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütarettevõtjatesse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad akumulieeritud allahindlused. Soetusmaksumust korrigeeritakse, et peegeldada muudatusi seoses muutustega tingimuslikus tasus.

Informatsioon emaettevõtte põhjaruannete kohta

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruanded, mis on avalikustatud Lisas 28 on koostatud kasutades samu arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruande koostamisel. Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse on konsolideerimata põhjaruannetes kajastatud soetusmaksumuse meetodil. Vastavalt soetusmaksumuse meetodile kajastatakse investeering algselt soetusmaksumuses ehk omandamisel makstud tasu õiglasest väärtuses ning hiljem korrigeeritakse vajadusel väärtuse langusest tulenevate allahindlustega

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse finantsseisundi aruandes ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (välja arvatud arvelduskrediit) ning kuni 3-kuulisi deposiite. Arvelduskrediiti kajastatakse finantsseisundi aruandes lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Finantsvarad

Grupi finantsvarad liigituvad järgmistesse kategooriatesse: laenu- ja nõuded. Klassifitseerimine sõltub finantsvarade omandamise eesmärgist. Juhtkond määrab finantsvarade liigituse nende esmasel kajastamisel.

(a) Laenu- ja nõuded võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi. Pärast esmast arvele võtmist kajastab Grupp laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses (miinus võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused), arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulust, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Laenu- ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega finantsvarad, mis ei ole tuletisinstrumendid ja mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenu- ja nõuded kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui nende tasumise tähtaeg on hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansikuupäeva. Selliseid varasid kajastatakse põhivarana.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavaid asjaolusid.

Vara väärtuse langusest tingitud allahindlus tehakse juhul, kui on objektiivseid tõendusmaterjale selle kohta, et Grupp ei suuda välja nõuda kõiki saadaolevaid summasid vastavalt nõuete algsetele tingimustele. Sellisteks olukordadeks võivad olla võlgniku olulised finantsraskused, pankrot või oma kohustuste mittetäitmine Grupi ees. Allahindluse summa on bilansilise väärtuse ja nõudest tulevikus oodatavate rahavoogude nüüdisväärtuse vahe, diskonteerituna nõude esialgse sisemise intressimääraga.

Väärtuse langusest tulenevaid allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Nõuded hinnatakse ebatõenäoliseks vastavalt juhtkonna hinnangutele. Ebatõenäoliseks hinnatud nõuded kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumi, kantakse väärtuse languse tunnuste esinemisel seni omakapitalis kajastatud negatiivne ümberhindluse reserv ümber kasumiaruandesse.

Väärtuse languse tühistamised:

(a) Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam (1) finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusest ja (2) bilansilisest jääkväärtusest korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud. Allahindluste tühistamisi kajastatakse kasumiaruandes.

(b) Nende finantsvarade puhul, mida kajastatakse soetusmaksumuses, kuna nende õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt määratav, allahindlusi ei tühistata.

Finantsvara eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või kui ta annab varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest üle kolmandale osapoolale.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt tehingupäeval (s.t päeval, mil Grupp võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks).

Faktooring

Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring).

Juhul, kui nõude müüjal säilib nõude tagasiostukohustus, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st. nõude tagatisel võetud laenu), mitte kui müüki. Nõuet ei loeta faktooringu tagajärjel müüduks, vaid see kajastatakse bilansis seni, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustust kajastatakse analoogiliselt muudele laenukohustustele.

Juhul, kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja tulude üle läheb üle ostjale, kajastatakse tehingut nõude müügina. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna (analoogiliselt intressikulule) või nõuete allahindluse kuluna, sõltuvalt sellest, kas faktooringtehing tehti rahavoogude juhtimise või krediidiriski maandamise eesmärgil.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, otsestest ja kaudsetest tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjalide maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka osa tootmise püsi- ja muutuv üldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon ja halduskulu, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna tööjõukulu).

Varude kuluks kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Varud hinnatakse finantsseisundi aruandes lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus on varude eeldatav müügihind normaalse äritegevuse käigus, millest on maha arvatud varude realiseerimisega seotud hinnangulised kulutused.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida Grupp hoiab (kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna) renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuses.

Kinnisvarainvesteering võetakse finantsseisundi aruandes algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid (s.o notaritasud, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud). Parendusega seotud kulutused lisatakse kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumusele juhul kui need tõstavad kinnisvarainvesteeringu väärtust kõrgemale objekti algselt hinnatud väärtusest.

Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid õiglases väärtuses, mis baseerub iga-aastaselt sõltumatu hindaja poolt määratud turuhinnal, tuginedes hiljuti toimunud tehingute hindadele sarnaste objektide osas (korrigeerides hinnangut erinevuste suhtes) või kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit. Õiglase väärtuse muutused kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel "Muud tulud ja muud kulud". Õiglase väärtuse meetodil kajastatavatel kinnisvarainvesteeringutelt ei arvestata amortisatsiooni.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse lõpetamise perioodi koondkasumiaruandes muude tulude või muude kulude real.

Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara finantsseisundi aruandes ümber. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle vararühma arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Grupi enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Grupp saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muud hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Immateriaalse põhivara (sertifikaadid, kaubamärgid, litsentsid, tarkvara) soetusmaksumuse määramisel lähtutakse analoogsetest põhimõtetest nagu materiaalse põhivara puhul. Firmaväärtust kajastatakse tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel "müügiootel põhivaraks". Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ja varadele määratud lõppväärtuste põhjendatust.

Materiaalse põhivara objektidele on määratud järgmised kasulikud eluead:

Ehitised	10-67 aastat
Masinad ja seadmed	3-20 aastat
Sõidukid	5-10 aastat
Muu põhivara	2-20 aastat

Piiramata kasutuseaga objekte (maa) ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiootel põhivaraks. Müügiootel põhivara kajastatakse bilansis käibevarana ning selle amortiseerimine lõpetatakse ümberklassifitseerimise hetkel. Lähtudes sellest, kumb on väiksem, kajastatakse müügiootel põhivara kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude tulude või muude kulude real.

Immateriaalne põhivara jagatakse määratud kasuliku elueaga varaks ja määramata kasuliku elueaga varaks.

Määramata pikkusega kasuliku elueaga immateriaalset vara (firmaväärtus ja katusbrandid (*umbrella brands*)) ei amortiseerita, kuid selle väärtuse kontrollimiseks viiakse kord aastas (või sagedamini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus viitab, et firmaväärtuse väärtus võib olla langenud) läbi väärtuse test ning juhul kui nende kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse vara alla kaetava väärtuseni. Juhtkonna hinnangul on katusbrandid (*umbrella brands*) määramatu kasuliku elueaga, kuna nende immateriaalsete põhivarade poolt genereeritavad rahavood on määramatu tulevikuga.

Määratud kasuliku elueaga immateriaalset vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust.

Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnunud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

Immateriaalse põhivara objektidele on määratud järgmised kasulikud eluead:

Kaubamärgid	10-25 aastat
Tarkvara litsentsid, sertifikaadid	3-5 aastat

Kaubamärkide kasulikud eluead on määratud tuginedes juhtkonna hinnangule nende varade poolt raha genereerimise perioodi eeldatava pikkuse kohta. Tarkvara litsentside kasuliku tööea puhul on aluseks võetud varade kasutusõiguse kestvus.

Varade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade (s.h firmaväärtus) puhul kontrollitakse kord aastas vara väärtuse langust, võrreldes vara bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara (maa) ning amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus). Väärtuse test firmaväärtuse suhtes viiakse alati läbi koos raha genereeriva üksusega, mille juurde firmaväärtus kuulub. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisena.

Kapitali- ja kasutusrent

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõik muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Grupp kui rentnik

Kapitalirendi tingimustel omandatud varad kajastatakse finantsseisundi aruandes vara õiglasest väärtuses või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, vastavalt sellele, kumb on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt muu põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendiperiood (kui vara omanduse üleminek ei ole piisavalt kindel), vastavalt sellele, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt koondkasumiaruandes kuluna. Rendilepingute sõlmimisel rendileandjale makstavaid tasusid käsitletakse osana renditehingust ning need tasud kajastatakse rendi ettemaksuna finantsseisundi aruandes ning rendikuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Grupp kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt teiste konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud varadega. Väljarenditava vara amortiseerimisel lähtutakse Grupis sama tüüpi varade suhtes rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustused, saadud laenud) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtuses, millest on maha arvestatud tehingukulud. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg saabub vähem kui 12 kuu jooksul pärast bilansikuupäeva või kui Grupil pole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingutes sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Laenukasutuse kulutused (intressid), kajastatakse tekkeperioodil kuludena.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldised kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui Grupil on enne bilansipäeva toimunud sündmusest tulenev eksisteeriv kohustus (seaduslik või lepinguline); on tõenäoline, et kohustuse täitmine nõuab majanduslikke hüvesid moodustavatest ressurssidest loobumist; kuid kohustuse lõplik summa või tasumistähtaeg pole täpselt teada.

Eraldiste kajastamisel finantsseisundi aruandes lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolele. Eraldised kajastatakse diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldisega seotud kulu kajastatakse perioodi koondkasumiaruandes.

Muud kohustused, mille realiseerumine on ebatõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud tingimuslike kohustustena aruande lisades.

Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Tulumaksuvarad ja -kohustused ning tulumaksukulud ja –tulud hõlmavad realiseerunud (tasumisele kuuluvat) ja edasilükkunud tulumaksu. Tasumisele kuuluv tulumaks esitatakse lühiajalise varana või kohustusena ning edasilükkunud tulumaks pikaajalise varana või kohustusena.

Ettevõtte tulumaks Eestis

Vastavalt kohaldatavatele Eesti Vabariigi seadustele ei maksa Eesti ettevõtted kasumilt tulumaksu. Kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtted tulumaksu jaotamata kasumist väljamakstavatelt dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär oli 20/80 väljamakstud netodividendidest. Kuna tulumaksu tasutakse dividendidelt, mitte kasumilt, ei teki ajutisi erinevusi maksustamisväärtuste ning varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse vahel, mis võiksid põhjustada edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustusi.

Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse koondkasumiaruandes tulumaksukuluna ning finantsseisundi aruandes kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Ettevõtte tulumaks teistes riikides

Lätis ja Leedus on ettevõtte kasum tulumaksuga maksustatav. Maksustatava tulu tuvastamiseks korrigeeritakse maksueelset kasumit kohalike tulumaksuseaduste poolt ajutiselt või püsivalt lubatud tulu- ja kulutäiendustega.

Välismaiste tütarettevõtete puhul kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused kõigi ajutiste erinevuste kohta, mis esinevad varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse ja maksustamisväärtuste vahel. Edasilükkunud tulumaks on arvestatud bilansipäeval kehtivate maksumäärade ja kehtivate seaduste alusel, mida eeldatakse kehtivat siis, kui edasilükkunud tulumaksu vara või kohustus realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara ja kohustused on tasaarveldatud ainult ühe Gruppi kuuluva äriühingu piires. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse finantsseisundi aruandes vaid juhul, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus. Edasilükkunud tulumaks arvestatakse ajutistelt erinevustelt investeringutest tütarettevõtetesse, välja arvatud juhul, kui ajutise erinevuse realiseerumine on Grupi kontrolli all ja ajutise erinevuse realiseerumine lähitulevikus on ebatõenäoline.

Edasilükkunud tulumaksu varad ja -kohustused tasaarveldatakse, kui eksisteerib õiguslikult täitmisele pööratav õigus tasaarveldada lühiajalisi maksukohustusi lühiajaliste maksuvaradega ning kui need on sisse nõutud sama maksuhalduri poolt sama maksustatav keha osas või erinevate maksustatavate kehade osas juhul kui eksisteerib kavatsus saldod tasaarveldada netos.

<u>Tulumaksu määrad</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Läti	15%	15%
Leedu	15%	15%

Kuni 2017. aastani kehtinud tulumaksuseaduse kohaselt maksustati Läti ettevõtete kasum. Seega kajastati seni edasilükkunud tulumaksu ajutistelt erinevustelt Läti tütarettevõtete varade ja kohustuste maksustamisbaasi ja nende bilansiliste maksumuste vahel konsolideeritud aruandes. Uue tulumaksu seaduse järgi maksustatakse alates 1. jaanuarist 2018 kasum, mis on tekkinud pärast 2017. aastat, selle jaotamisel maksumääraga 20/80.

Uue seaduse rakendumise tulemusena ei ole enam erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste väärtuste vahel ning seega ei kajastata edasilükkunud tulumaksuvarasid ega –kohustusi Läti tütarettevõtete suhtes. Kõik edasilükkunud tulumaksuvarad ja –kohustused, mis olid üles võetud eelmistel perioodidel, kanti 2017. aastal bilansist välja ning vastav tulumaksukulu/tulu kajastati kasumiaruandes.

Tulude arvestus

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

Aktsiakapital

Lihtaktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Lihtaktsiate väljastamisega otseselt seotud kulud kajastatakse omakapitali vähendamisenä.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule on emaettevõtte moodustanud kohustusliku reservkapitali. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 5% puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Kohustused töövõtjate ees

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat kohustust tulemustasu osas, mida arvestatakse vastavalt Grupi finantstulemustele ning töötajatele seatud eesmärkide täitmisele. Tulemustasu kajastatakse aruandeperioodi kuludes ja kohustusena töövõtjate ees, kui tasu väljamaksmine toimub järgmisel aruandeperioodil.

Nimetatud kohustus sisaldab lisaks tulemustasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu. Kohustused töövõtjate ees sisaldavad lisaks ka töölepingute ja Eestis kehtivate seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga.

Grupp teeb makseid kohustuslikesse riiklikesse määratud maksetega pensionifondidesse, mida kajastatakse kuluna koondkasumiaruandes (Emaettevõtte ja Eestis asuvate tütarettevõtete puhul sisaldub vastav kulu sotsiaalmaksukulus). Grupil ei ole juriidilist ega faktilist kohustust lisaks eelnimetatud maksetele maksta muid pensioni- või sarnaseid makseid.

Lisa 2 Finantsriskid

Grupi riskijuhtimise poliitika lähtub regulatiivsete organite poolt seatud nõuetest, üldiselt aktsepteeritud tavadest ning Grupi sisemistest reeglitest. Grupp lähtub põhimõttest juhtida riskide võtmist viisil, mis tagab optimaalse riski ja tulu suhte. Grupi riskijuhtimise käigus defineeritakse kõik võimalikud riskid, nende mõõtmine ja kontroll ning koostatakse tegevuskava riskide vähendamiseks, kindlustades seejuures ettevõtte finants- ja muude strateegiliste eesmärkide saavutamist.

Peamine roll riskide juhtimisel lasub ematavõtte juhatusel. Ematavõtte nõukogu teostab järelevalvet juhatuse poolt riskide maandamiseks võetud meetmete üle. Grupp hindab ja piirab riske süstemaatilise riskihalduse kaudu. Finantsriskide juhtimisse on Grupp kaasanud FU kontserni finantsüksuse, mis tegeleb nii ematavõtte kui tema tütaravõtete finantseerimisega ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusriski ja intressimäära riski haldamisega.

Finantsriskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa Grupi äriprotsesside juhtimisel. Juhtkonna võime identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske omab olulist mõju Grupi kasumlikkusele. Risk on Grupi juhtkonna poolt defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest.

Grupi tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad krediidirisk, likviidsusrisk ja tururisk, sh. valuutakursi risk ning intressimäärarisk.

Finantsinstrumendid liikide kaupa:

Finantsvarad	Laenud ja nõuded		Finantskohustused	Kohustused korregeeritud soetusmaksumuses	
Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016	Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
			Laenud kolmandatelt osapooltelt (Lisa 13)	1 087	16 134
Raha ja pangakontod (Lisa 4)	2 481	518	Laenud seotud osapooltelt (Lisa 13, 26)	16 262	8 834
Nõuded ostjate vastu (Lisa 5)	2 567	2 755	Võlad hankijatele (Lisa 14)	3 313	3 573
Nõuded seotud osapooltele (Lisa 26)	2 493	7 424	Võlad seotud osapooltele (Lisa 14, 26)	202	22
Muud nõuded (Lisa 5)	56	2	Muud kohustused (Lisa 14)	322	8
Kokku	7 597	10 699	Kokku	21 186	28 571

Krediidirisk

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib juhul kui kliendid ei täida oma lepingujärgseid kohustusi. Krediidiriski vähendamiseks jälgitakse järjepidevalt klientide maksedistsipliini.

Krediidiriski minimaliseerimiseks hinnatakse potentsiaalse tulevase lepingupartneri maksevõimet lähtudes Äriregistrist, Maksuametist või muudest avalikest allikatest saadavast informatsioonist. Kõikide lepingupartneritega sõlmitakse toodangu ostu-müügi lepingud ning maksetähtaeg võimaldatakse vaid usaldusväärsetele partneritele. Võimalusel kasutab Grupp täiendava krediidiriski maandamise vahendina regressita faktooringut.

Maksimaalne krediidirisk, mis tuleneb nõuetest ostjate vastu on esitatud tabelis:

Nõuded ostjate vastu	Pole maksetähtaega ületanud	Allahindlusvajaduseta ning tähtaega ületanud		Allahinnatud	Kokku
Tuhandetes eurodes		kuni 90 päeva	üle 90 päeva		
Seisuga 31.12.2016 (Lisa 5)	2 393	313	49	58	2 813
Seisuga 31.12.2017 (Lisa 5)	2 223	342	2	84	2 651

Grupp ei hinnanud alla 2017. aastal ühtegi ületähtaja nõuet (Lisa 5), vastavalt 2017. aastal kehtinud Grupi reeglitele hinnatakse nõudeid ostjate vastu eeldatavate rahavoogude alusel. Grupi kliendibaas on stabiilne ja pikaajaline.

Enamik ületähtaja nõuetest on tekkinud Leedus, kus maksete hilinemine on tavapärasem kui Eestis ja Lätis. See ei viita väärtuse langusest tuleneva kahjumi tekkimisele, vaid maksekultuurilistele erinevustele.

Juhtkonna hinnangul ei ole vaja seisuga 31.12.2017 nõudeid, mille maksetähtaeg ei ole veel saabunud, alla hinnata, kuna need on bilansipäeva järgselt olulises osas laekunud.

Nõuete kajastamine ostjate vastu riikide lõikes

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Eesti	1 194	1 171
Läti	491	705
Leedu	966	937
Nõuded ostjate vastu kokku	2 651	2 813

Laenud ja muud nõuded seotud osapoolte vastu

Tuhandetes eurodes

	Muud nõuded	Laenu- ja intressinõuded	Kokku
Seisuga 31.12.2016 (Lisa 5, 26)	1 097	6 327	7 424
Seisuga 31.12.2017 (Lisa 5, 26)	2 426	67	2 493

31.12.2016 seisuga oli Grupil laenuõue Food Union Holding (CY) Public Company Limited vastu summas 6 225 tuhat eurot (4 939 tuhat eurot põhiosa ning 1 286 tuhat eurot lisandunud intress), fikseeritud intressimääraga 12,35% aastas, arvestusega 365 päeva. Sama seisuga ja samadel intressiarvestuse tingimustel oli Grupil laenukohustus Food Union Holding (CY) Public Company Limited suhtes summas 8 834 tuhat eurot (8 648 tuhat eurot põhiosa ning 186 tuhat eurot lisandunud intress).

18. detsembri 2017 alustas grupp tsentraliseeritud likviidsuse juhtimist ja viis läbi laenude refinantseerimise protsessi. Refinantseerimise protsessi käigus maksti tagasi nii kontserni ettevõtete välised kui ka sisemised laenud ja asendati laenudega SIA-st Food Union Management – ettevõtte tegutseb kontserni finantseerijana (vaata Lisa 13).

Kontserni tasumata muud nõuded ja laenud seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2016 on kajastatud Lisas 26. Juhtkonna hinnangul ei ole seotud osapoolte vastu olevate muudel nõuetel ja laenuõuetel olulist krediidiriski, kuna Food Union Holding (CY) Public Company Limited on suur ja piisavalt kapitaliseeritud kontsern, mis koosneb toiduainetööstuse ettevõtetest. Suurem osa muudest nõuetest ja laenuõuetest kontserni ettevõtete vastu on lühiajalised (Lisa 5).

Pikaajaliste lepingupartneritena aktsepteeritakse panku ja finantsinstitutsioone, mille krediidireiting on vähemalt „A“. Seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2016 hoitakse raha ja raha ekvivalente SEB, Luminor (endine Nordea), Swedbank ja Danske Bank pankades. Moody's ei ole veel Luminori hinnanud, mistõttu oleme kasutanud Moody's hinnangut Luminori emaettevõtete DNB Bank ASA ja Nordea Bank AB kohta, mis mõlemal on A.

Raha ja raha ekvivalendid pangakontodel *Moody's Investor Service* krediidireitingu järgi:

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
A1-Aa3 (Lisa 4)	2 438	488

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk esindab ohtu ettevõtte maksevõimele. Likviidsusrisk tähendab seda, et Grupil ei pruugi olla likviidsed vahendeid oma finantskohustuste õigeaegseks täitmiseks.

Grupi eesmärk on hoida Grupi finantseerimisvajadus ja finantseerimisvõimalused tasakaalus. Likviidsusrisiki juhtimise vahendina kasutatakse rahavoogude planeerimist. Likviidsusrisiki maandamiseks kasutab Grupp erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenud, arvelduslaen, ostjate nõuete ja tarnelepingute pidev monitooring. Arvelduslaenu kasutatakse käibekapitali finantseerimiseks, põhivara investeringute soetamiseks kasutatakse pikaajalisi pangalaene või kapitalirendilepinguid.

31. detsember 2016 seisuga oli arvelduskrediidi kasutamata limiidi jääk 1 470 tuhat eurot (Lisa 13). 31. detsember 2017 seisuga oli arvelduskrediit suletud. Kui vaja, saab Food Union Holding (CY) Public Company limited grupp pakkuda finantsilisi vahendeid oma Treasury funktsiooni kaudu.

Diskonteerimata finantskohustuste analüüs maksetähtaegade lõikes:

31.12.2017, tuhandetes eurodes	Alla 4 kuu	4 kuni 12 kuud	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Laenukohustused	217	271	626	0	1 114
Laenud seotud osapooltelt (Lisa 26)	2 989	256	1 363	14 081	18 689
Tasumata võlad ja muud kohustused (Lisa 14)	5 036	6	0	0	5 042
Kohustused kokku	8 242	533	1 989	14 081	24 845

31.12.2016, tuhandetes eurodes	Alla 4 kuu	4 kuni 12 kuud	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Laenukohustused	759	4 804	9 987	0	15 550
Laenud seotud osapooltelt (Lisa 26)	0	0	10 183	0	10 183
Tasumata võlad ja muud kohustused (Lisa 14)	3 595	8	0	0	3 603
Kohustused kokku	4 354	4 812	20 170	0	29 336

Intressi rahavoogude arvestuse aluseks on bilansipäeva seisuga kehtinud intressimäärad.

Valuutarisk

2016. aastal konverteeris Grupp kõik oma varad ja kohustused, sealhulgas laenud, eurodesse.

Grupp ei kasuta finantsinstrumente kaitsmaks ennast võimalik valuutariski eest tulevikus tehtavate tehingute ning välisvaluutas hoitavate varade ja kohustuste osas. Tulu ja kulu välisvaluutas teostatud tehingutest kajastatakse muu äritulu/-kulu või finantstulu/-kulu alla real "Tulu/kulu valuutakursi muutusest".

Intressirisk

Grupi intressimäära risk tuleneb peamiselt pikaajalistest laenudest. Muutuvate intressimääradega saadud ja antud laenud muudavad Grupi rahavood avatuks intressiriskile. 31.12.2017 seisuga ei ole Grupil fikseeritud intressimääraga laene; seetõttu on Grupi õiglase väärtuse intressirisk piiratud.

Grupi 31.12.2017 seisuga saadud laenud seotud osapooltelt on muutuva intressimääraga, mis koosnevad 3 kuu Euribor pluss fikseeritud marginaal. Grupi juhtkond jälgib pidevalt intressimäärade kõikumisi ja tegutseb vastavalt.

31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 seisuga intressimäära muutus 40 baasipunkti võrra ei olnud märkimisväärne, sest 31. detsember 2016 seisuga ja 2017. aastal oli põhiosa finantseerimisest aktsionäridelt fikseeritud intressimääraga, samal ajal kui laenude refinantseerimine muutuvate intressimääradega laenudele lõpetati detsembris 2017.

Lisateave on esitatud Lisades 5, 13 ja 26.

Kapitali juhtimine

Grupi eesmärk kapitali juhtimisel on tagada Grupi jätkuvus, tagada kasum aktsionäridele ning säilitada kapitalikulude vähendamiseks optimaalne kapitalistruktuur. Kapitalistruktuuri säilitamiseks ja edendamiseks võib Grupp reguleerida aktsionäridele väljamakstavate dividendide mahtu, tagastada kapital aktsionäridele, väljastada uusi aktsiaid või müüa varasid võlgnevuste katteks.

Tulenevalt valdkonna praktikast kasutab Grupp kapitali monitoorimiseks võla ja omakapitali suhtarvu. Suhtarv leitakse jagades netovõlg omakapitaliga. Netovõla arvutamisel lahutatakse raha ja raha ekvivalendid koguvõlast (konsolideeritud finantsaruannetes kajastatud lühi- ja pikaajaliste laenukohustustena).

	31.12.2017	31.12.2016
Kokku laenukohustused (Lisa 13)	17 349	24 968
<i>Maha arvata</i> Raha ja raha ekvivalendid (Lisa 4)	2 481	518
Netovõlg	14 868	24 450
Kokku omakapital	7 629	4 066
Kokku kapital (netovõlg + omakapital)	22 497	28 516
Võla ja omakapitali suhe (Netovõlg/kokku omakapital)	66%	86%

Kuivõrd Gruppi on finantseeritud laenukapitali abil, on võla ja omakapitali suhtarv kõrgem valdkonna keskmisest. Grupi juhatuse hinnangul on võimalik mõistliku äritegevuse puhul saavutada tavapärane võla ja omakapitali suhe järgmiste aastate jooksul.

Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Grupp jagab finantsinstrumendid sõltuvalt nende ümberhindlusest kolme gruppi:

- Grupp 1: Finantsinstrumendid, mida hinnatakse börsil või mõnel muul aktiivsel reguleeritud turul korrigeerimata hinnaga.
- Grupp 2: Finantsinstrumendid, mida hinnatakse jälgitavatel sisenditel baseeruvate hindamismeetodite abil. See grupp hõlmab ka finantsinstrumente, mida hinnatakse sarnaste instrumentide hindade abil aktiivsel reguleeritud turul või finantsinstrumente, mida hinnatakse kasutades reguleeritud turuhinda turgudel, millel on madal likviidsus.
- Grupp 3: Finantsinstrumendid, mida hinnatakse kontrollimata sisenditel põhinevate hindamismeetoditega.

Grupi juhatuse hinnangul ei ole varade ja kohustuse amortiseeritud jääkmaksumus oluliselt erinev nende õiglasest väärtusest 31.12.2017 ja 31.12.2016 seisuga.

Raha ja pangakontod, nõuded ostjatelt, muud nõuded, võlgnevused hankijatele ning muud võlgnevused realiseeritakse eeldatavasti 12 kuu jooksul või on arvele võetud vahetult enne bilansipäeva ning seetõttu ei ole nende õiglane väärtus oluliselt erinev nende jääkmaksumusest.

Kõik Grupi pikaajalised saadud ja antud laenud kolmandate osapooltega on ujuva intressimääraga, mis muutub sõltuvalt turu intressimääradest.

Laenukohustuste õiglane väärtus on võrdne nende bilansilise väärtusega kuna diskonteerimise mõju on ebaoluline. Õiglased väärtused põhinevad diskonteeritud rahavoogudel ning on õiglase väärtuse hierarhias kolmandad.

Grupi poolt antud 12 kuu rendimaksete garantii summas 648 tuhat eurot õiglane väärtus on nullilähedane, kuna Grupi äritegevus on kasumlik ning rendimaksete teostamine ei valmista Grupi jaoks raskusi, seega on garantii kasutus ebatõenäoline.

Lisa 3 Juhatus hinnangud

Finantsaruanded koostatakse kooskõlas IFRSiga nii, nagu see on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Ühtlasi nõuab see juhtkonnalt otsuste langetamist arvestuspõhimõtete rakendamise protsessis. Hinnanguid ja otsuseid vaadatakse üle pidevalt ja need põhinevad minevikukogemustel ja teistel faktoritel, kaasa arvatud eeldatavatel tulevikusündmustel, mille esinemist peetakse antud asjaoludel põhjendatuks. Juhtkond langetab ka teatud otsuseid (lisaks hinnangutega seotud otsustele) arvestuspõhimõtete rakendamise protsessis. Hinnangud, mis avaldavad olulist mõju finantsaruannetes kajastatud informatsioonile, ning eeldused, mis võivad põhjustada olulisi muudatusi varade ja kohustuste bilansilises väärtuses järgneval majandusaastal on:

Finantsinvesteeringud

2015. aasta oktoobris investeeris Grupp 7 tuhat eurot või 100% Taani valdusettevõttesse Food Union Scandinavia SpA, millel on 100% osalus Mejerigaarden Investment AS-is, mis omakorda omab 100% Taani juhtivas jäätise tootjas Mejerigaarden AS.

Grupi juhtkonna hinnangul on tegemist ebaolulise finantsinvesteeringuga. Tuginedes IFRS 10-le, hindas Grupi juhtkond investeeringu tegemisel kontrolli tuvastamiseks enda kui investori õigusi ja võimalusi juhtimaks Food Union Scandinavia SpA olulisi majandustegevusi ning otsuste tegemises osalemist. Samuti ei mõjuta Gruppi Food Union Scandinavia SpA majandustegevuse poolt tekitatud kasumid ega kahjumid. Juhtkond jõudis hinnangule, et Grupp ei oma kontrolli investeeritava üle, vaid FU kontserni kuuluva Taani ettevõtte üle omab otsest kontrolli Grupi emaettevõtte, Food Union Holding (CY) Limited.

31. detsember 2016 seisuga, võttes aluseks IAS39, mis sätestab ettevõtte õigused rahavoogude osas finantsinstrumentidega seondult, oli juhtkond otsustanud Grupi majandusaasta aruandest elimineerida Food Union Scandinavia SpA-le antud laenu- ja intressinõude, vastavalt 39 735 tuhat eurot ja 4 019 tuhat eurot ning samuti on elimineeritud aruandest selle laenu finantseeringu Grupi emaettevõttelt Food Union Holding (CY) Limited summas 39 735 tuhat eurot laenu- ja 4 019 tuhat eurot intressikohustusi. Nende instrumentide mitte kajastamise peamiseks põhjuseks on see, et Grupil puudub kohustus maksta tagasi laenu- ja intressikohustus enne kui talle laekub laenu- ja intressinõue, Grupp ei saa sõlmitud lepingu alusel laenu- ja intressinõude laekumisest tekkinud vahendeid kasutada muuks otstarbeks kui laenu- ja intressikohustuse tagasimakseks ning laenu- ja intressikohustus tuleb tasuda koheselt pärast laenu- ja intressinõude laekumist.

2017. aastal müüs Food Union Scandinavia SpA oma investeeringu Mejerigaarden Investment AS aktsiatesse Food Union Holding (CY) Public Company limited-ile ja tasus selle tehingu tulemusel ka laenud, nii põhiosa kui ka kogunenud intressid vastavalt ülevaltoodule 1. jaanuar 2017 seisuga. Food Union Scandinavia SpA-l ei ole 31. detsember 2017 seisuga olulisi nõuded ega kohustusi. Eeldatavasti likvideeritakse Food Union Scandinavia SpA 2018. aastal.

Firmaväärtuse ja immateriaalse põhivara kasulike eluigade hindamine (Lisa 10)

Juhtkond on firmaväärtuse osas teostanud seisuga 31. detsember 2017 Grupi kaetava väärtuse languse testi. Testi tulemusena ei tuvastatud väärtuse langust firmaväärtuses 2017. ja 2016. aastal. Testimise aluseks olnud peamised tegurid on kirjeldatud Lisas 10. Juhtkond on koostanud hinnangu ka immateriaalse põhivara kasulike eluigade osas, võttes arvesse Grupi äritegevuse tingimusi ning mahte, ajaloolist kogemust valdkonnas ning tuleviku väljavaateid.

Nõuete laekumise hinnang (Lisa 2, 5)

Hindamaks nõudeid klientidelt kasutab juhatus oma parimat teadmist, võttes arvesse ka koostööd nende klientidega. Nõuete allahindluse vajadus põhineb juhtkonna hinnangul iga üle tähtja nõude osas eraldi. Seotud osapoolte vastu olevate laenu- ja muude nõuete krediidikvaliteedi kohta tehtud hinnangud on avalikustatud Lisas 2.

Varude hinnang (Lisa 6)

Varude hindamiseks kasutab juhatus teadaolevat informatsiooni, ajaloolisi teadmisi, üldist taustainfot ning eeldusi tulevaste perioodide sündmuste osas. Hindamaks valmistoodete allahindlusvajadust, kasutatakse alusena müügipotentsiaali ning varude netorealiseerimisväärtust. Materjalide hindamiseks kasutatakse nende võimalikku kasutust tootmises ning tulevikus tulu teenimist. Pooltoodangu hindamiseks kasutatakse nende valmimisetappi, kui seda on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Kinnisvarainvesteeringute hindamine (Lisa 8)

Kinnisvara õiglase väärtuse hindamiseks on juhtkond kasutanud sõltumatu kinnisvarahindaja abi, kuid teinud lõpliku hinnangu väärtuste kohta ise.

Lisa 4 Raha ja raha ekvivalendid

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Sularaha	43	30
Pangakontod	2 438	488
Kokku raha ja raha ekvivalendid	2 481	518

Lisa 5 Nõuded ja ettemaksed

Tuhandetes eurodes

Lühiajalised:	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded ostjate vastu	2 651	2 813
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ¹	-84	-58
Ettemaksed seotud osapooltele (Lisa 26)	1 330	0
Nõuded grupi ettevõtelt ja aktsionäridelt (Lisa 26)	1 129	1 132
Muud nõuded	56	2
Ettemakstud kulud	49	113
Ettemakstud maksud	42	57
Kokku lühiajalised nõuded ja ettemaksed	5 173	4 059
Pikaajalised:	31.12.2017	31.12.2016
Laenud seotud osapooltele ja aktsionäridele (Lisa 26)	34	6 292
Kokku pikaajalised nõuded ja ettemaksed	34	6 292

Nõuete ja ettemaksete 31.12.2017 ja 31.12.2016 bilansiline väärtus väljendab nende õiglast väärtust. Nõuded on tagatiseta ja peamiselt eurodes. Laenude tagatiseks seotud kommertsipant hõlmab Grupi lühiajalisi varasid, sealhulgas ka nõudeid ja ettemakseid (vt Lisa 13).

¹ Muutused ebatõenäoliselt laekuvates nõuetes:	2017	2016
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi algul	- 58	- 73
Aruandeperioodi jooksul laekunud ebatõenäolised nõuded	0	1
Perioodi jooksul ebatõenäolisteks nõueteks hinnatud nõuded	- 26	- 18
Aruandeperioodi jooksul maha kantud nõuded	0	32
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpus	- 84	- 58

Nõuete vanuseline jaotus on toodud Lisas 2. Maksimaalne krediirisk aruande kuupäeval on iga ülal toodud nõuete rühma bilansiline väärtus.

Muutused laenudes (rahavoogude aruande jaoks):	2017	2016
Laenud perioodi alguses	6 327	5 717
Laekunud laenu tagasimaksed	-37	0
Väljastatud laenud	0	100
Arvestatud intressid	591	611
Laekunud intressid	-5	0
Refinantseeritud (mitterahalised)	-6 809	0
Valuutakursi erinevused	0	-101
Laenud perioodi lõpus	67	6 327

Lisa 6 Varud

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Materjalid	749	750
Valmistoodang	596	718
Müügiks soetatud kaubad	2 447	2 774
Tootmises olevad varud	0	14
Varud	3 792	4 256

Laenude tagatiseks seatud kommertsipant katab ka varusid (vt Lisa 13).

2017. aastal kanti maha varusid summas 106 tuhat eurot (2016: 59).

Lisa 7 Finantsinvesteeringud

Tütarettevõtte	Asukoht	Osalus		Tegevusala	Reg. kood
		31.12.2017	31.12.2016		
SC Premia FFL	Läti	100%	100%	Jäätise ja külmkaubatoodete müük	40003483493
AB Premia KPC	Leedu	100%	100%	Jäätise ja külmkaubatoodete müük	3040455355

Konsolideerimata finantsinvesteeringud

2015. aastal investeeris Grupp 7 tuhat eurot või 100% Taani haldusfirmasse Food Union Scandinavia SpA, mis omas 100% Mejerigaarden Investment AS-ist, mis omakorda omas 100% juhtivast Taani jäätisetootjast Mejerigaarden AS. Grupi juhtkond hindab, et tegu on ebaolulise finantsinvesteeringuga mida Grupp ei kontrolli ja tulenevalt IFRS 10-st järeldab, et Food Union Scandinavia SpA-d ei konsolideerita. 2017. aasta jooksul müüs Food Union Scandinavia SpA oma investeeringu Mejerigaarden Investment AS aktsiatesse Food Union Holding (CY) Public Company limited-ile. Food Union Scandinavia SpA-l ei ole 31. detsember 2017 seisuga olulisi nõudeid ega kohustusi. Eeldatavasti likvideeritakse Food Union Scandinavia SpA 2018. aastal. Vaata ka Lisa 3.

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

31.12.2017 seisuga oli Grupi kinnisvarainvesteeringute õiglane väärtus kogusummas 2 084 tuhat eurot (nagu ka 31.12.2016).

Maad ja ehitisi aadressil Peterburi tee 42, Tallinn, mida ei kasutata enam ettevõtte põhitegevuses, on kajastatud kinnisvarainvesteeringutena. Vara paikneb Tallinna linnas väljakujunenud tööstus- ja äripiirkonnas, millest detailplaneeringu järgi on maa sihtotstarbeks määratud 70% äri- ja 30% tootmismaa. Olemasolevast hoonetest vanemad silikaattelistest ehitised kuuluvad lammutamisele, kuid paekivist viiekorruselise külkhoone rekonstrueerimisele. Sisepääsu kõrval paikneva väiksema toitlustushoone mitteiluruumid on koormatud tähtajalise üürilepinguga kuni 1. august 2018.

Kinnisvarainvesteering kajastatakse finantsaruandes õiglases väärtuses. Grupp liigitab õiglases väärtuses kajastatud vara tasemele 3. Juhtkond on saanud võrdlusmeetodi alusel koostatud sõltumatu ekspertarvamuse oktoobris 2016. Võrdluses kasutatavad varad hõlmavad tehinguid, mis on hinnatava väärtusega sarnaseimad, arvestades peamiselt asukohta. Tehingute alusel võrreldava varaga võrdluse loomiseks on korrigeeritud hinnatava vara iseloomustavaid parameetreid. Korrigeerimise eesmärgiks on hinnata, kui palju hinnatava vara teatud parameetri erinevus muudab võrdluseks kasutatava vara turuväärtust.

Kinnistu turuväärtus on saadud korrutades hinda chitusloa detailplaneeringu mahtudega: 33€ /m2/ SBP x 41 392 m2. Seetõttu on võrdlusmeetodil vara turuväärtus 1 366 tuhat eurot.

Juhtkonna hinnangul põhineb sõltumatu eksperdi arvamus väga konservatiivsetel näitajatel, kasutades kõige madalama võrreldava väärtusega varasid. Positiivsed tegurid hõlmavad asukohta atraktiivses piirkonnas, detailplaneeringut, vara suurust ja kommunaalteenuste olemasolu. Negatiivseteks teguriteks on kulud, mis on seotud madala väärtusega ehitiste lammutamisega ja külhmoonete säilitamise vajadusega.

Lisaks on juhtkond hinnanud Tallinnas Peterburi tee 42, 42a, 42b ja 42c asuvat kinnisvara õiglast väärtust ning vara eeldatav turuväärtus on ligilähedane bilansis kajastatava väärtusega.

Võttes arvesse ülaltoodud informatsiooni on kinnisvara bilansiline maksumus summas 2 084 tuhat eurot, mis kajastab õiglast väärtust paremini ja on otsustatud vara mitte ümber hinnata 2017. aasta ja 2016. aasta 31. detsembri seisuga.

Laenude tagatiseks seatud kommertsipant katab ka kinnisvarainvesteeringuid (vt Lisa 13).

Lisa 9 Materiaalne põhivara

Tuhandetes eurodes

	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Seadmed, sisustus ja tööriistad	Lõpetamata ehitus, ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2015	4 342	12 798	5 004	565	22 708
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2015	-2 317	-10 306	-3 972	0	-16 595
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2015	2 025	2 492	1 032	565	6 113
Soetused	507	292	388	-530	657
Müüdud ja maha kantud varade jääkmaksumus	0	0	-149	0	- 149
Ümberklassifitseerimine	-85	-157	157	0	-85
Amortisatsioonikulu (Lisa 22)	-109	-501	-302	0	-912
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2016	2 338	2 126	1 126	35	5 625
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2016	4 496	11 405	6 183	35	22 119
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2016	-2 158	-9 279	-5 057	0	-16 494
Soetused	41	102	313	11	467
Mahakandmised	0	-172	-254	-35	-461
Mahakantud varade akumuleeritud kulum	0	172	210	0	382
Amortisatsioonikulu (Lisa 22)	-129	-500	-347	0	-976
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2017	2 250	1 728	1 048	11	5 037
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2017	4 343	11 383	6 350	11	22 087
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2017	-2 093	-9 655	-5 302	0	-17 050

31.12.2017 seisuga on lõpuni amortiseerunud endiselt kasutuses oleva põhivara soetusmaksumus kokku 8 264 tuhat eurot.

Kapitalirendi tingimustel soetatud materiaalne põhivara on avalikustatud Lisas 11. Lisainformatsioon laenude tagatiste kohta on toodud Lisas 13.

Lisa 10 Immateriaalne põhivara

Tuhandetes eurodes	Firmaväärtus	Kaubamärgid	Tarkvara litsentsid	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2015	8 783	2 917	596	12 296
Akumuleeritud kulum 31.12.2015	0	-136	-568	-704
Jääkmaksumus 31.12.2015	8 783	2 781	28	11 592
Soetused	0	0	37	37
Amortisatsioonikulu (Lisa 22)	0	-115	-11	-126
Jääkmaksumus 31.12.2016	8 783	2 666	54	11 503
Soetusmaksumus 31.12.2016	8 783	2 917	634	12 334
Akumuleeritud kulum 31.12.2016	0	-251	-579	-831
Jääkmaksumus 31.12.2016	8 783	2 666	54	11 503
Soetused	0	0	19	19
Ümberklassifitseeritud varad soetusmaksumuses	0	4	-4	0
Ümberklassifitseeritud varade akumuleeritud kulum	0	-4	4	0
Amortisatsioonikulu (Lisa 22)	0	-115	-19	-134
Jääkmaksumus 31.12.2017	8 783	2 551	54	11 388
Soetusmaksumus 31.12.2017	8 783	2 921	649	12 353
Akumuleeritud kulum 31.12.2017	0	-370	-594	-965

Kaubamärgid seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2016 sisaldavad määramata pikkusega kasuliku elucaga katusbrände (umbrella brands) summas 621 tuhat eurot.

31.12.2017 seisuga on juhtkond läbi viinud Grupi firmaväärtuse kaetava väärtuse testi, kasutades 5 aasta pikkust perioodi, mis koosneb järgmise majandusaasta eelarves ette nähtud rahavoogudest ja juhatuse poolt heaks kiidetud järgmise 4 aasta rahavoogude prognoosist, mis tugineb ajaloolisele kogemusele. Raha genereeriva üksuse (RGÜ) kaetav väärtus määratakse lähtudes kasutusväärtusest, mis eeldab hinnangute kasutamist. Juhtkonna hinnangul on raha genereerivaks üksuseks kogu Grupi äritegevused, sest kõik on tihedalt seotud. Rahavoogude koostamise peamised sisendid olid:

- Müügitulu kasvutempo: 2018. aastal keskmine langus 12,7%, 2019. aastast alates 0,5-5,5% (31.12.2016: 0,5-3,5%)
- EBITDA: 2018. aastal on keskmine EBITDA 13,6% ja edaspidi 15% (31.12.2016: 14,4-15,4 %)
- Diskontomäär (maksujärgne WACC) 8,9%-9,8% (31.12.2016: 9,0-9,9%)

Juhtkonna hinnangul oli 31.12.2017 seisuga teostatud testi tulemusena leitud vara kaetav väärtus kõrgem kui bilansiline maksumus. Testis kasutatud Grupi varade bilansiline maksumus oli 19 384 tuhat eurot (31.12.2016: 22 681). See sisaldas ka pikaajalisi varasid (sh firmaväärtus) ja käibekapitali. Arvutatud kaetav väärtus ületas bilansilist maksumust 64 619 tuhande euro võrra (31.12.2016: ületas 48 810). Juhtkond on kaalunud ja hinnanud mõistlikke võimalikke muutusi peamistes sisendites ning ei ole tuvastanud ühtegi juhtumit, mille tulemusel RGÜ bilansiline maksumus ületaks kaetava väärtuse.

Lisa info laenude tagatiseks panditud kaubamärkide kohta on kajastatud Lisas 13.

Lisa 11 Kapitalirent

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Lühiajalised kapitalirendi kohustused (Lisa 13)	470	426
Pikaajalised kapitalirendi kohustused (Lisa 13)	614	860
Kapitalirendi kohustuste nüüdisväärtus	1 084	1 286
Kapitalirendi tulevaste perioodide intressikulu	27	39
Minimaalsed kapitalirendi maksed:	1 111	1 325
Maksetähtaeg 1 aasta jooksul	485	470
Maksetähtaeg 1-5 aasta pärast	626	855

2017. aasta 31. detsembri seisuga on kapitalirendilepingute alusel omandatud materiaalse põhivara bilansiline väärtus 1 599 tuhat eurot (31.12.2016: 1 856). Need varad on kapitalirendikohustuse tagatiseks. Keskmine intressimäär on 1,89% (2016: 1,89%).

Kapitalirendi kohustuste liikumised (rahavoogude aruande jaoks):	2017	2016
Kapitalirendi kohustused perioodi alguses	1 286	1 439
Lisandumised	292	476
Tagasimaksed	-494	-629
Intressikulud (Lisa 23)	21	27
Saadud intressid	-21	-27
Kapitalirendi kohustused perioodi lõpus	1 084	1 286

Lisa 12 Kasutusrent

Grupp rendib laohooneid, kontoriruumi, tarkvara, seadmeid ning mootorsõidukeid.

2017. aastal tasus Grupp hoonete ja maa kasutusrendi eest 627 tuhat eurot (2016: 682 tuhat eurot). Seadmete kasutusrendi eest tasuti 34 tuhat eurot (2016: 36 tuhat eurot).

Kasutusrendi maksed	Hooned ja maa	Seadmed ja mootorsõidukid	Kokku
Tuhandetes eurodes			
Tulevaste perioodide maksed mitte tühistatavatest lepingutest 31.12.2017 seisuga:			
Maksetähtaeg 1 aasta jooksul	544	34	578
Maksetähtaeg 2 kuni 5 aasta pärast	1 968	39	2 007
Kokku	2 512	73	2 585

2017. aastal moodustab 606 tuhat eurot hoonete liisingmaksumusest sügavkülmutuse lao rent Tallinnas. Rendileping lõpeb 2022. aastal. Vastavalt kokkuleppele on 2018. aastal makseid kokku tehtud summas 544 tuhat eurot. Grupp on väljastanud sügavkülmutuse lao rendileandjale pangagarantii, mis võrdub 12-kuuliste rendimaksetega (Lisa 2 ja 29).

Lisa 13 Laenukohustused

Tuhandetes eurodes

Lühiajalised laenukohustused:	Intressimäär	Maksetähtaeg	31.12.2017	31.12.2016
Kapitalirendi kohustused (Lisa 11)			470	426
Arvelduskrediit: limiit 4 000 tuhat eurot	Eonia +1.1%	31.12.2017	0	2 530
Muud laenud (faktooringu intress)			3	0
Investeeringislaenud, lühiajaline osa	3 kuu Euribor+2.45%	15.09.2019	0	2 754
Arvelduskrediit seotud osapooltelt (Lisa 26)	3 kuu Euribor +2,75%	30.09.2023	2 891	0
Laen seotud osapooltelt – intressitulu (Lisa 26)			12	0
Kokku lühiajalised laenukohustused			3 376	5 710

Pikaajalised laenukohustused:	Intressimäär	Maksetähtaeg	31.12.2017	31.12.2016
Kapitalirendi kohustused (Lisa 11)			614	860
Investeeringislaenud	3 kuu Euribor+2.45%	15.09.2019	0	9 564
Laen seotud osapooltelt (Lisa 26) ¹	3 kuu Euribor+2,26%	30.09.2023	13 356	8 834
Laen seotud osapooltelt (Lisa 26)	3 kuu Euribor+7,210%	30.09.2023	470	0
Edasilükatud refinantseerimiskulud (Lisa 26) ²			-467	0
Kokku pikaajalised laenukohustused			13 973	19 258
Pikaajalised ja lühiajalised laenukohustused kokku			17 349	24 968
Kokku laenud kolmandatelt osapooltelt (Lisa 2)			1 087	16 134
Kokku laenud seotud osapooltelt (Lisa 2, 26)			16 262	8 834

¹ 18. detsembril 2017 läksid Food Union Holding (CY) Public Company limited kontsern koos Premia TKH grupiga üle tsentraliseeritud likviidsusjuhtimisele ning viisid läbi laenude refinantseerimise protsessi. Refinantseerimise protsessi käigus maksti tagasi nii kontserni ettevõtete välised kui ka sisemised laenud ja asendati laenudega SIA-st Food Union Management – ettevõtte tegutseb kontserni finantseerijana

Kogunenud intress kajastatakse lühiajalise pangalaenuna.

² Sisemise intressimäära meetodi ligikaudseks rakendamiseks on laenude refinantseerimisega seotud kulud edasi lükatud ja amortiseeritakse seotud osapooltelt saadud laenu perioodi jooksul finantskuluna.

2016. aasta 31. detsembri seisuga olid laenu tagatised järgmised:

- Hüpoteegid seotud kinnisvarale summas 2 782 tuhat eurot (31.12.2016: maa ja ehitised ning kinnisvarainvesteeringud, mille bilansiline jääkväärtus oli vastavalt 2 338 tuhat eurot ja 2 084 tuhat eurot);
- Kommertspant summas 18 409 tuhat eurot;
- Kaubamärgi tagatis summas 132 tuhat eurot;
- Aktsionäri garantii summas 16 000 tuhat eurot;
- AB Premia KPC, AS Premia Tallinna Külkhoone ja AS Premia FFL garantii summas 1 700 tuhat eurot;
- AB Premia KPC, AS Premia Tallinna Külkhoone ja AS Premia FFL aktsiate tagatis.

Laenukohustuste, va kapitalirendi kohustused, liikumine: (rahavoogude aruandele (tuhandetes eurodes)):	2017	2016
Laenukohustised perioodi alguses	23 682	26 547
Tagasi makstud laenukohustised	-4 892	-4 950
Saadud laenud	4 015	1 080
Lepingu tasu kinnipidamine väljaandmise hetkel (mitterahaline)	195	-
Arvestatud intressid	1 370	1 558
Makstud intressid	-834	-492
Edasilükatud refinantseerimiskulud (mitterahalised)	-467	0
Refinantseerimine (mitterahaline) (Lisa 2)	-6 809	0
Ümberklassifitseerimine	5	0
Valuutakursi erinevused	0	-61
Laenukohustised perioodi lõpus	16 265	23 682

Lisa 14 Kohustused ja ettemaksed

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Võlad tarnijatele	3 313	3 573
Võlad töövõtjatele	341	574
Võlad seotud osapooltele (Lisa 26)	202	22
Klientide ettemaksed	3	0
Muud võlad ja edasilükkunud tulu	322	17
Maksukohustused, sh:	861	1 075
Sotsiaalmaks	195	227
Käibemaks	562	709
Füüsilise isiku tulumaks	86	108
Ettevõtte tulumaks	0	13
Muud maksud	18	18
Kokku kohustused ja ettemaksed	5 042	5 261

Lisa 15 Edasilükkunud tulumaks

Tuhandetes eurodes	Kürendatud amortisatsiooni mõju	Muu	Kokku
Edasilükkunud tulumaksukohustus 31.12.2015 seisuga	100	-41	59
Edasilükkunud tulumaksu mõju kasumiaruandele (Lisa 25)	-15	5	-10
Edasilükkunud tulumaksu kohustus 31.12.2016 seisuga	85	-36	49
Edasilükkunud tulumaksu mõju kasumiaruandele (Lisa 25)	-83	10	-72
Edasilükkunud tulumaksu kohustus 31.12.2017 seisuga	2	-26	-24

Konsolideeritud finantsseisundi aruandes on edasilükkunud tulumaks esitatud järgnevalt:

	31.12.2017	31.12.2016
Edasilükkunud tulumaksuvara	24	35
Edasilükkunud tulumaksukohtus	0	-84
Kokku edasilükkunud tulumaksukohustus, neto	24	-49

Edasilükkunud maksuvarad ja -kohustused ei ole tasaarveldatud juhul kui need on tekkinud erinevatest seadusandlustest lähtuvalt.

Lisa 16 Omakapital

	31.12.2017	31.12.2016
Aktiakapital (tuhandetes eurodes)	2 562	2 562
Aktsiate arv (tk)	4 008 284	4 008 284

Grupi emaettevõtte Premia TKH aktiakapital 31.12.2017 ja 31.12.2016 seisuga koosneb 4 008 284 registreeritud nominaalväärtuseta aktsiast. Iga aktsia garanteerib ühe hääle üldkoosolekul. Premia TKH ainuaktsionär on Food Union Holding (CY) Public Company Limited. Omaniku aktsiad on registreeritud Eesti Väärtapaberikeskuses ning nendega ei kaubelda vabal turul. Põhikirja alusel on Premia TKH maksimaalne aktiakapital 10 miljonit eurot.

Lisa 17 Müügitulu

Tuhandetes eurodes

Müügitulu geograafilise jaotuse alusel	2017	2016
Eesti	27 758	24 918
Läti	7 445	9 746
Leedu	12 561	12 903
Muud riigid	807	684
Kokku	48 571	48 251

Müügitulu tegevusalade alusel		
Külmutatud toiduainete müük	24 625	25 963
Jäätise müük	23 039	21 512
Muu	907	776
Kokku	48 571	48 251

Lisa 18 Müüdnud kaupade kulu

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Müügiks ostetud kaupade kulu	-22 021	-23 100
Omatoodetud kaupade kulud	-6 307	-5 227
Tööjõukulud (Lisa 21)	-1 638	-1 626
Amortisatsioonikulu (Lisa 22)	-278	-261
Muu müüdnud toodangu kulu ¹	-804	-937
Kokku müüdnud toodangu kulu	-31 048	-31 151

¹ Muu müüdnud toodangu kulu sisaldab tootmisega seotud kulusid (seadmete hooldus, kindlustus, kommunaalkulud), töötajatega seotud kulutusi ning muid kulusid ja alltöövõtu teenuseid.

Lisa 19 Müügi- ja turustuskulud

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Tööjõukulud (Lisa 21)	-3 697	-3 523
Transport ja logistika	-3 095	-2 852
Laohoonete rent	-664	-957
Reklaami, turustuse ning tootearenduse kulud	-1 722	-1 483
Amortisatsioonikulu (Lisa 22)	-669	-618
Muud müügi- ja turustuskulud ¹	-1 503	-1 829
Kokku müügi- ja turustuskulud	-11 350	-11 262

¹ Muud müügi- ja turustuskulud sisaldavad kinnisvaraga seotud kulusid (rendikulud, hooldus, kindlustus, kommunaalkulud), töötajatega seotud kulutusi ja muid teenuseid.

Lisa 20 Üldhalduskulud

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Tööjõukulud (Lisa 21)	-916	-919
Konsultatsioonid ja nõustamine	-57	-43
Amortisatsioonikulu (Lisa 22)	-163	-158
IT- ja kommunikatsiooniteenused	0	-78
Lähetused ja külaliste vastu võtmisega seotud kulud	-6	-6
Muud üld- ja halduskulud ¹	-663	-486
Kokku üldhalduskulud	-1 805	-1 690

¹ Muud üld- ja halduskulud sisaldavad alltöövõtuga võetud teenuseid, transpordikulusid, IT-kulusid, töötajatega seotud kulutusi ning muid kulusid.

Lisa 21 Tööjõukulud

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Palgakulu	-4 784	-4 640
Sotsiaalmaks ja muud tööjõumaksud	-1 467	-1 428
Kokku tööjõukulud (Lisas 18, 19, 20)	-6 251	-6 068
Töötajate arv aruandeperioodi lõpus	358	351
Keskmine töötajate arv aruandeperioodi jooksul	403	414

Lisa 22 Amortisatsioonikulud

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Materiaalse põhivara amortisatsioon (Lisa 9)	-976	-911
Immateriaalse põhivara amortisatsioon (Lisa 10)	-134	-126
Kokku amortisatsioonikulud (Lisad 18, 19, 20)	-1 110	-1 037

Lisa 23 Finantskulud

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Laenuintressid (Lisa 13)	-446	-495
Laenuintressid seotud osapooltega (Lisa 13, 26)	-924	-971
Kapitalirendi intressid (Lisa 11)	-21	-27
Muu intressikulu	0	-92
Muud finantskulud	-17	0
Kokku intressikulu	-1 408	-1 585

Lisa 24 Muud tulud

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Intressitulu seotud osapooltelt (Lisa 26)	591	611
Muu finantstulu	9	2
Tulu (-kulu) vahetuskursi muutusest	-63	-52
Kokku finantstulud ja -kulud	537	561

Lisa 25 Ettevõtte tulumaksutulu

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Kasum enne maksustamist (konsolideeritud)	3 495	3 159
Arvestuslik tulumaks vastavalt kehtestatud maksumääradele	18	28
<i>Arvestusliku tulumaksu korrigeerimine:</i>		
Maksustatavast tulust mitte mahaarvatavad kulud (+)	12	39
Tulumaksuvaba tulu ja maksusoodustused	-2	-32
Muud korrigeerimised	-32	-29
Tulumaksukulu /-tulu	4	6
Edasilükkunud tulumaksukulu / -tulu (Lisa 15)	-72	-10
Mõju kasumiaruandele, kulu / (- tulu)	-68	-4

Lisa 26 Tehingud seotud osapooltega

Grupi hinnangul on tegemist seotud osapooltega, kui ühel osapoollel on teise osapoolle üle kontroll või omab olulist mõju teise osapoolle poolt tehtavate otsuste üle.

Seotud osapoolte hulka kuuluvad:

- Premia TKH ainuaktsionär Food Union Holding (CY) Public Company Limited ning Food Union Holding (CY) Public Company Limited üle olulist mõju omavad isikud;
- Food Union Holding (CY) Public Company Limited konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted;
- Ettevõtte Nõukogu liikmed ning kõigi Grupi ettevõtete juhatuste liikmed;

Ülalmainitud isikute lähedased pereliikmed ning nendega seotud ettevõtted.

Grupi ettevõtted on teostanud 2017. ja 2016. aastal seotud osapooltega järgnevaid ostu- ja müügitehinguid:

Tuhandetes eurodes	Ostetud kaubad	Müüdud kaubad	Ostetud teenused	Müüdud teenused
Kontserni ettevõtted	2 275	302	23	0
Kokku 2016	2 275	302	23	0
Kontserni ettevõtted	3 308	220	150	336
Kokku 2017	3 308	220	150	336

	2017		2016	
	Intressikulu	Muud kulud	Intressitulu	Intressikulu
Ainuaktsionär	923	0	971	611
Kontserni ettevõtted	1	591	0	0
Kokku	924	591	971	611

Grupi nõuete ja kohustuste saldod seotud osapooltega bilansipäeva seisuga on järgmised:

(tuhandetes eurodes)

	Laenu-nõuded	Muud nõuded	Kokku nõuded	Laenu-kohustus	Muud kohustused	Kokku kohustused
31.12.2016						
Ainuaktsionär	6 190	1 132	7 322	8 834	0	8 834
Kontserni ettevõtted	102	0	102	0	21	21
Kokku	6 292	1 132	7 424	8 834	21	8 855

	Laenu-nõuded	Muud nõuded	Kokku nõuded	Laenu-kohustus	Muud kohustused	Kokku kohustused
31.12.2017						
Ainuaktsionär	0	1 062	1 062	0	0	0
Kontserni ettevõtted	67	1 364	1 431	16 262	202	16 464
Kokku	67	2 426	2 493	16 262	202	16 464

Seotud osapoolte vastu olevaid nõudeid ei ole alla hinnatud.

Lisa 27 Tingimuslikud kohustised

Pangalaenuodega seotud tingimuslikud kohustised

Kokkulepe VTB Bank (Europe) SE-ga kohustab olema vastavuses teatud finantskovenantidega tuginedes Kontserni finantsaruannetele. Finantskovenantidega vastavuses olemise raporteerimine on kohustuslik kvartaalselt alates 31. märtsist 2018. Kovenantidega vastavuses olemise testimine ei ole 31. detsember 2017 seisuga nõutud. Vaata Lisa 13.

Maksu-ja Tolliametiga seotud tingimuslikud kohustised

Maksuhalduril on õigus kontrollida Premia TKH maksuarvestust 3 kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Emaettevõtte juhatus ei ole teadlik asjaoludest, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele täiendava maksukohustuse.

Rendigarantiiga seotud tingimuslikud kohustised

Grupp on väljastanud panga garantii summa 648 tuhat eurot Betooni 4 asuvate valduste rendile võtjale katmaks rendimakseid. Vaata täpsemalt Lisas 12.

Kontserni tegevusüksuste refinantseerimiseks omandas SIA Food Union Management VTB Bank (Europe) SE-lt (endine VTB Bank (Deutschland) AG) tähtajalise laenu summas 125 000 tuhat eurot, mille tähtaeg on 2023. aastal ja arvelduskrediidi piirmääraga 20 000 tuhat eurot. 31. detsember 2017 seisuga olid VTB Bank (Europe) SE-le antud tagatised järgmised:

- i. Kinnisvaradele seotud hüpoteegid summas 325 000 tuhat eurot (31.12.2017: maa ja ehitised ning kinnisvarainvesteering, mille bilansiline maksumus on vastavalt 2 250 tuhat eurot ja 2 084 tuhat eurot);
- ii. Nõude ja konto pandileping;
- iii. Kommertspant summas 325 000 tuhat eurot;
- iv. Kaubamärgi pant Eestis registreeritud kaubamärkidele (31.12.2017: grupi konsolideeritud bilansiline väärtus 2 551 tuhat eurot) summas 2 107 tuhat eurot; Leedus registreeritud kaubamärgid summas 250 000 tuhat eurot; Lätis registreeritud kaubamärgid summas 300 000 tuhat eurot.
- v. AB Premia KPC ja AS Premia Tallinna Külkhoone aktsiate pant.

VTB Bank (Europe) SE leping kohustab olema vastavuses teatud finantskovenantidega tuginedes Kontserni finantsaruannetele. Finantskovenantidega vastavuses olemise raporteerimine on kohustuslik kvartaalselt alates 31. märtsist 2018. Kovenantidega vastavuses olemise testimine ei ole 31. detsember 2017 seisuga nõutud.

Lisa 28 Grupi emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded

Vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamisseadusele on lisas avaldatud informatsioon konsolideeriva äriüksuse (emaettevõtte Premia Tallinna Külkhoone AS) konsolideerimata 2017. aasta finantsaruannete kohta.

Emaettevõtte põhiaruanded on koostatud kasutades samu arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel, va tütarettevõtteid, mida on emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes kajastatud soetusmaksumuses.

Emaettevõtte konsolideerimata põhiaruanded on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS).

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)	31.12.2017	31.12.2016
Raha ja raha ekvivalendid	2 056	58
Nõuded ja ettemaksed	3 819	3 114
Varud	2 599	2 784
Käibevara kokku	8 474	5 956
Investeeringud tütarettevõtetesse	5 221	10 971
Finantsinvesteeringud	7	7
Nõuded ja ettemaksed	43	6 311
Kinnisvarainvesteeringud	2 084	2 084
Materiaalne põhivara	3 616	3 976
Immateriaalne põhivara	11 382	11 490
Põhivara kokku	22 353	34 839
VARAD KOKKU	30 827	40 795
Laenukohustused	3 144	5 559
Võlad ja ettemaksed	2 764	2 607
Lühiajalised kohustused kokku	5 908	8 166
Laenukohustused	13 489	19 067
Pikaajalised kohustused kokku	13 489	19 067
Kohustused kokku	19 397	27 233
Aktsiakapital	2 562	2 562
Ülekurss	3 132	3 132
Kohustuslikud reservid	389	389
Jaotamata kasum	5 348	7 480
Omakapital kokku	11 430	13 563
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED	30 827	40 795

Emaettevõtte koondkasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)	2017	2016
Müügitulu	31 290	28 768
Müüdud kaupade kulu	-20 376	-18 818
Brutokasum	10 914	9 950
Müügi- ja turustuskulud	-5 400	-5 167
Üldhalduskulud	-1 114	-961
Muud kulud	-5 160	-15
Ärikasum	-760	3 807
Intressikulud	-1 372	-4 863
Muud finantstulud	0	4 027
Kasum enne maksustamist	-2 132	2 972
Tulumaksukulu	0	0
Perioodi puhaskasum	-2 132	2 972
Koondkasum kokku	-2 132	2 972

Emaettevõtte rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)	2017	2016
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum	3 618	2 972
<i>Korrigeerimised:</i>		
Amortisatsioon	705	648
Kasum põhivara müügist	-2	-10
Intressitulu	-618	-3 989
Intressikulu	1 368	4 849
Muud mitterahalised muutused	0	-39
Muutused nõuetes ja ettemaksetes	-1 344	-189
Muutused varudes	185	-222
Muutused kohustustes ja ettemaksetes	162	395
Rahavood äritegevusest kokku	4 074	4 416
Rahavood investeeringutest		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	31	34
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-61	-79
Antud laenud	0	-535
Antud laenude tagasimaksed	245	155
Saadud intressid	5	25
Rahavood investeeringutest kokku	220	-400
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-8 896	-4 775
Saadud laenud	8 204	1 615
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-323	-325
Makstud intressid	-828	-560
Muud finantseerimistegevusega seotud väljaminekud	-453	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-2 296	-4 045
RAHAVOOD KOKKU:	1 998	-29
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	58	87
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 998	-29
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	2 056	58

Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital on aluseks jaotatava omakapitali määramisele vastavalt Eesti raamatupidamisseadusele.

(tuhandetes eurodes)	Aktsiakapital	Ülekurs	Jaotamata kasum	Reservid	Omakapital kokku
Saldo 31.12.2015	2 562	3 132	4 507	389	10 590
Aruandeaasta kasum	0	0	2 972	0	2 972
Saldo 31.12.2016	2 562	3 132	7 479	389	13 562
Aruandeaasta kasum	0	0	-2 132	0	-2 132
Saldo 31.12.2017	2 562	3 132	5 347	389	11 430

Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus -5 221

Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil 1 420

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2017 **7 629**

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Premia Tallinna Külkhoone AS konsolideerimisgrupi 2017. aasta puhaskasum oli 3 563 tuhat eurot.

Premia Tallinna Külkhoone AS juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku kanda 31. detsembril 2017 lõppenud aasta Grupi kasum summas 3 563 tuhat eurot eelmiste perioodide akumulatsioon kahjumi katteks.

Juhatusesimees

Aivar Aus

..... 14. juuni 2018

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 14.06.2018

Premia Tallinna Külkhoone AS (registrikood: 10030700) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
AIVAR AUS	Juhatuse liige	14.06.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Premia Tallinna Külmhoone AS-i aktsionärile

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Premia Tallinna Külmhoone AS-i ja selle tütarettevõtete (koos Kontserni) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie poolt auditeeritud Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2017;
- konsolideeritud kasumiaruannet ja muud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi auditortegevuse seaduses sätestatud eetikanoetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi auditortegevuse seaduse eetikanoetele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub konsolideeritud majandusaasta aruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väärsitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Lauri Past

Vandeaudiitor, litsents nr 567

Kairit Kasepuu

Vandeaudiitor, litsents nr 576

AS PricewaterhouseCoopers

Tegevusluba nr 6

Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn

14. juuni 2018

Audiitorite digitaalallkirjad

Premia Tallinna Külkhoone AS (registrikood: 10030700) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LAURI PAST	Vandeaudiitor	14.06.2018
KAIRIT KASEPUU	Vandeaudiitor	14.06.2018

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Jäätisetootmine	10521	17390280	55.58%	Jah
Mujal liigitamata toidukaupade hulgimüük	46389	9037124	28.88%	Ei
Toidukaupade, jookide ja tubakatoodete vahendamine	46171	4669339	14.92%	Ei
Muud mujal liigitamata äritegevust abistavad tegevused	82991	193243	0.62%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6033800
Faks	+372 6033801
E-posti aadress	kylmhoone@premia.ee